

ΤΟ ΘΕΜΑ

Αμοιβαία
βούληση

Για την Αθήνα, η συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν στη Νέα Υόρκη ήταν «παραγωγική». Μάλιστα, το πρωθυπουργικό γραφείο και η τουρκική προεδρία εξέδωσαν ανακοίνωση στέλνοντας το ίδιο μήνυμα: Αμοιβαία βούληση για ηρεμία στις διμερείς σχέσεις και αποφασιστικότητα για συνέχεια και συνέπεια στη βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων

Του **ΘΑΝΑΣΗ ΤΣΙΤΣΑ**
Ανταπόκριση, Νέα Υόρκη

Η συνάντηση του Κυριάκου Μητσοτάκη με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στη Νέα Υόρκη, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, ήταν ένα ακόμα βήμα στη διαδικασία εξομάλυνσης των διμερών σχέσεων που έχουν δρομολογήσει οι δύο ηγέτες από το Βίλνιους. Παρά το γεγονός, ωστόσο, ότι η ελληνοτουρκική προσέγγιση εξελίσσεται ομαλά, η προκλητική στάση του Τούρκου Προέδρου στο Κυπριακό δείχνει ότι στα θέματα ουσίας δεν είναι διατεθειμένος για υποχωρήσεις, κάτι που ενδέχεται να υπονομεύσει το κλίμα ηρεμίας στο μέλλον.

Όπως είχε κάνει και το 2022, ο Ερντογάν, στην ομιλία του προς τη Γ.Σ. του ΟΗΕ, κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίσει το ψευδοκράτος και να συνάψει διπλωματικές και οικονομικές σχέσεις μαζί του. «Καλούμε τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία της ΤΔΒΚ και να δημιουργήσει οικονομικούς δεσμούς με αυτή τη χώρα», είπε ο Τούρκος Πρόεδρος, λίγες ώρες προτού συναντήσει τον Κυριάκο Μητσοτάκη.

Η απάντηση

Η πρόκληση δεν έμεινε αναπάντητη. Ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης δήλωσε αμέσως μετά την ομιλία Ερντογάν ότι η Αθήνα «στηρίζει αναφανδόν τη λύση ενός ενιαίου κράτους που θα βασίζεται σε μια διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία. Σχέδια για λύση δύο κρατών είναι εκτός συζήτησης». Την επομένη, στη συνάντηση, ο Κυριάκος Μητσοτάκης έθεσε το θέμα στον Ερντογάν, ενώ στη δική του ομιλία επαναβεβαίωσε την αταλάντευτη στήριξη της Ελλάδας σε μια λύση ενός κράτους στη βάση διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας και τόνισε πως το Κυπριακό αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την ελληνική εξωτερική πολιτική. Ο Τούρκος Πρόεδρος δεν έδωσε συνέχεια στη Νέα Υόρκη, επιστρέφοντας όμως στην Τουρκία, κατέστησε σαφές ότι επιμένει στις θέσεις του. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακύρωσε την προγραμματισμένη συνάντηση με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, θέλοντας να αποφύγει να συναντήσει στον διορισμό ενός ειδικού αντιπροσώπου από τον γενικό γραμματέα, δηλαδή στο πρώτο βήμα για την επανεκκίνηση της διαδικασίας.

Σε αντίθεση με το Κυπριακό, στα ελληνοτουρκικά δεν υπήρξαν τριβές, κάτι που δημιουργεί συγκρατημένη αισιοδοξία στην Αθήνα. «Η συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν στη Θεσσαλονίκη στις 7 Δεκεμβρίου θα είναι μια ευκαιρία να κάνουμε ένα βήμα στην πλήρη κανονικοποίηση των σχέσεών μας», είπε στους δημοσιογράφους ανώτατη κυβερνητική πηγή μετά το τετ α τετ των δύο ηγετών στην Νέα Υόρκη, εκτιμώντας ότι η βήμα-βήμα προσέγγιση που εξελίσσεται από το καλοκαίρι μπορεί να οδηγήσει στις πρώτες υπογραφές σε συμφωνίες για θέματα «χαμηλής πολιτικής».

Για την Αθήνα, η συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν στη Νέα Υόρκη ήταν «παραγωγική». Μάλιστα, το πρωθυπουργικό γραφείο και η τουρκική προεδρία εξέδωσαν ανακοίνωση στέλνοντας το ίδιο μήνυμα: Αμοιβαία βούληση για ηρεμία στις διμερείς σχέσεις και αποφασιστικότητα για συνέχεια και συνέπεια στη βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Το κλίμα στον υπερσύγχρονο ουρανοξύστη με την επωνυμία «Τουρκικό Σπίτι» στο Turtle Bay του Μανχάταν, στην 1η Λεωφόρο, απένα-

ντι από την έδρα του ΟΗΕ, όπου στεγάζονται οι διπλωματικές υπηρεσίες και οι πολιτιστικοί οργανισμοί της Τουρκίας στο Μανχάταν, ήταν θερμό. Η Αθήνα θεωρεί ότι υπάρχει από την Αγκυρα «μια ειλικρινής διάθεση» να προχωρήσουμε χωρίς εντάσεις στο επόμενο βήμα ώστε να εξαμολυνθούν οι σχέσεις των δύο χωρών και χαρακτηρίζει θετικό το ότι η Αγκυρα είναι συνεπής σε αυτά που έχουν συμφωνηθεί.

Η ηρεμία και καταλληλότητα

Οι δύο ηγέτες στη Νέα Υόρκη συμφώνησαν πως, σε ό,τι αφορά την πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων, πρώτη επιδίωξη αποτελεί «η παραμονή των δύο χωρών για μεγάλο διάστημα σε καθεστώς ηρεμίας και καταλληλότητας, που, ει δυνατόν, θα αποκτήσει και μόνιμο χαρακτήρα», θα επεκταθεί ωστόσο τουλάχιστον μέχρι το τέλος του έτους. Συμφώνησαν επίσης στον καθορισμό της ατζέντας της διακυβερνητικής.

Στον πυρήνα των ελληνοτουρκικών βρίσκεται η οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών. Ωστόσο, αυτό το ζήτημα δεν συζητήθηκε στο «Τουρκικό Σπίτι» και παραπέμπεται στον πολιτικό διάλογο που θα ξεκινήσει τον Οκτώβριο. Στη συνάντηση, όπως αναφέρουν αρμόδιες κυβερνητικές πηγές,

μεταξύ των δύο πλευρών σε θέματα εμπορίου, ενέργειας, τουρισμού και κλιματικής αλλαγής και έχουν ετοιμάσει 25 θεματικούς φακέλους. Τον ερχόμενο Νοέμβριο, τέλος, θα ξεκινήσουν οι συζητήσεις για τα Μέτρα Οικονομικής Εμπιστοσύνης σε επίπεδο υπουργείων Εθνικής Αμυνας.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας, παρουσία των δύο ηγετών και μελών των υπουργικών συμβουλίων, με στόχο να υπάρξουν ελληνοτουρκικές συμφωνίες. Μητσοτάκης και Ερντογάν ενδεχομένως να συναντηθούν σε ουδέτερο έδαφος και ενδιάμεσα, στις 5 Οκτωβρίου, στην τρίτη Σύνοδο της «Ευρωπαϊκής Πολιτικής Κοινότητας», που περιλαμβάνει συζητήσεις των μελών της Ε.Ε. με ηγέτες από άλλες 47 χώρες, ανάμεσά τους και η Τουρκία.

Ειδικά για το μεταναστευτικό, Αθήνα και Αγκυρα βρίσκονται κοντά σε συμφωνία για τον περιορισμό των μεταναστευτικών ροών.

Ηρεμα νερά στο Αιγαίο, τρικυμία στην Κύπρο!

Το παρασκήνιο των συζητήσεων Μητσοτάκη - Ερντογάν στη Νέα Υόρκη και τα επόμενα βήματα της ελληνοτουρκικής προσέγγισης

«δεν ακούστηκαν οι λέξεις που αφορούν τις κόκκινες γραμμές» της Αθήνας. Εν κατακλείδι, στη Νέα Υόρκη έγινε ένα ακόμα βήμα, αλλά η Χάγη είναι πολύ μακριά».

Μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου, ο ελληνοτουρκικός οδικός χάρτης περιλαμβάνει 3+1 συμφωνημένα χρονικά ορόσημα. Στις 16 Οκτωβρίου ξεκινά ο πολιτικός διάλογος ανάμεσα στην υφυπουργό Εξωτερικών Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου και τον ομόλογό της Μπουράκ Ακσαπάρ. Στην ατζέντα της συνάντησης βρίσκεται το θέμα των θαλάσσιων ζωνών (ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα), ενώ δεν πρόκειται να τεθούν ασφικτικά χρονοδιαγράμματα στη συζήτηση. Στις 17 Οκτωβρίου θα συζητηθεί η λεγόμενη θετική ατζέντα ανάμεσα στον υφυπουργό Εξωτερικών για την Οικονομική Διπλωματία Κώστα Φραγκογιάννη και τον Μπ. Ακσαπάρ, οι οποίοι θα αναζητήσουν συνέργειες

Όπως δήλωσε ανώτατη κυβερνητική πηγή στη Νέα Υόρκη, «μπορούμε να αναπτύξουμε έναν διάλογο για το πώς μπορεί να βοηθήσει η Τουρκία. Υπάρχει ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε διμερώς, να μιλούμε τα λιμενικά μας, ώστε να περιοριστούν οι ροές προτού οι μετανάστες μπουν στις βάρκες. Το να μιλούν όλοι οι εμπλεκόμενοι υπουργοί είναι κάτι που μπορεί να γίνει». Η ίδια πηγή προσέθεσε πως στη διακυβερνητική του Δεκεμβρίου υπάρχουν πράγματα που μπορούν να υπογραφούν και δεν είναι διακοσμητικού χαρακτήρα, κάτι που σημαίνει ότι ίσως υπογραφεί η σχετική συμφωνία στη Θεσσαλονίκη.